

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limba maghiară și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură maghiară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLM1025 Lingvistică cognitivă (în limba maghiară)							
2.2 Titularul activităților de curs	dr. Fazakas Emese, conferențiar universitar							
2.3 Titularul activităților de seminar	dr. Dimény Hajnalka, asistent universitar							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	56				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	proiector, calculator
5.2 de desfășurare a seminarului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C3.4. Recunoașterea problemelor controversate ale descrierii lingvistice, compararea și ierarhizarea surselor de informație</p> <p>C3.5. Noi concepte în lingvistica contemporană din punct de vedere cognitiv, antropologic, pragmatic și teorii ale sintaxei</p> <p>C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii: descrierea fenomenelor lingvistice pe baza lingvisticii cognitive</p>
-------------------------	---

Competențe transversale	CT3 Cercetare individuală în raport cu fenomenele lingvistice relevate de literatură.
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Stărnirea interesului studenților față de curentele de lingvistică contemporane, dezvoltarea perspectivei interdisciplinare
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Introducere în bazele lingvisticii cognitive, conceptele de bază pe care sunt bazate astăzi aproape toate modelele lingvistice Prezentarea celor mai noi rezultate ale lingvisticii cognitive (categorizarea, metafora, metonimia)

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Apariția lingvisticii cognitive, locul ei în cadrul științelor cognitive. Relația dintre gândire și limbă	curs, problematizare, explicație	
2. Cuvintele cheie ale lingvisticii cognitive: prototipuri și categorizație, categorii de bază, modele cognitive idealizate	curs, problematizare, explicație	
3. Condițiile perceperii lingvistice și profilare	curs, problematizare, explicație	
4. Condițiile perceperii lingvistice: analiză	curs, problematizare, explicație	discutarea unei teme individuale
5. Spațiu și rapoartele spațiale (caracteristicile univrsale și specifice unei limbi, denumirea lucrurilor și locurilor, landmark/S – trajector/M)	curs, problematizare, explicație	
6. Codarea lingvistică a distanțelor dintre lucruri și a itinerariului unei mișcări: combinarea distanței cu itinerariul	curs, problematizare, explicație	
7. Mișcarea și universul lingvistic: mișcarea factivă și fictivă	curs, problematizare, explicație	discutarea unei teme individuale
8. Motivație și iconicitate, conceptul sensului valoric	curs, problematizare, explicație	
9. Tipurile metaforelor (structural, oncologic, orientațional; aspectul creator și cognitiv al metaforei)	curs, problematizare, explicație	
10. Embodiment, integrare metaforică și conceptuală	curs, problematizare, explicație	
11. Analiza datelor lingvistice: drumul, povara și timpul	curs, problematizare, explicație	discutarea unei teme individuale
12. Metafora și metonimia	curs, problematizare, explicație	
13. Stereotipuri, idei preconcepute și categorizare	curs, problematizare, explicație	
14. Analiza unor date lingvistice pe baza celor studiate	curs, problematizare, explicație	

Bibliografie

Obligatorie:

Csányi Vilmos: *Az emberi természet. Humánetológia*. Vince Kiadó, 2003.
Kövecses Zoltán – Benczes Réka: *Kognitív nyelvészet*. Akadémiai Kiadó, Bp., 2010.
Szilágyi N. Sándor: *Hogyan teremtsünk világot? Rávezetés a nyelvi világ vizsgálatára*. Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996.
Szilágyi N. Sándor: *A jelentésvilág szerkezete*. (Előadás a Mindentudás Egyetemén):
<http://www.mindentudas.hu/szilagyii/index.html>

Recomandată: Jackendoff, Ray: <i>Mi egy fogalom, ha megragadható?</i> Janus IX. 1. 15–21. (1989/1992) Kövecses Zoltán: <i>A metafora</i> . Budapest, TypoText, 2005. Lakoff, George: Néhány empirikus megjegyzés a fogalmak természetéről. <i>Janus IX.</i> 1. 97–120. (1989/1992) Lakoff, George – Johnson, Mark: <i>Metaphors We Live By</i> . Chicago, 1980. Lakoff, George – Turner, Mark: <i>More than Cool Reason</i> . A Field Guide to Poetic Metaphor. Pléh Csaba, Győri Miklós (szerk.): <i>A kognitív szemlélet és a nyelv kutatása</i> . Budapest, Pólya Kiadó, 1998.		
8.2 Seminar		Observații
1. Discuții administrative. Introducere: De ce fel este lingvistica cognitivă? Banczerowski Janusz: A kognitív nyelvészet alapelvei. In: <i>Magyar Nyelvőr</i> 123. évfolyam 1. szám (http://c3.hu/~nyelvortart.htm) Banczerowski Janusz: Néhány megjegyzés a nyelv kognitív felfogásához. In: Banczerowski Janusz: <i>A világ nyelvi képe</i> . Budapest, Tinta Kiadó, 2008. 94–99. Evans, Vyvyan – Green, Melanie: The nature of cognitive linguistics: assumptions and commitments. In: Uők: <i>Cognitive Linguistics. An Introduction</i> . Edinburgh University Press, 2006. 27–54.	Probleme și explicații Muncă în grupe, muncă individuală Experiment	
2-3. Percepția lingvistică. Categorizația Bibliografie obligatorie: Szilágyi N. Sándor: <i>A jelentésvilág szerkezete</i> (Előadás a Mindentudás egyetemén) Elérhető: http://tinyurl.com/zu5my2d (2016. október 1.) – la al 2-lea seminar Bibliografie recomandată: Szilágyi N. Sándor: <i>Hogyan teremtsünk világot? Rávezetés a nyelvi világ vizsgálatára</i> . Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996. 79–99. Rosch, Eleanor: Egyetemes és kulturálisan specifikus jegyek az emberi kategorizációban. In: Boross Otília – Pléh Csaba: <i>Bevezetés a pszichológiába</i> . Budapest, Osiris, 2004, 272–290. Croft, William – Cruse, Alan: A conceptual approach to linguistic analysis. In: Uők: <i>Cognitive linguistics</i> . Cambridge University Press, 2004, 7–106. Tolcsvai Nagy Gábor: A kategorizáció. In: Uő: <i>Kognitív szemantika</i> . Nyitra, Europica varietas, 2011, 24–31. • Banczerowski Janusz: “Kategoróriák, kategorizáció és a szavak mögött rejlő világ (világok)”. In: Banczerowski Janusz: <i>A világ nyelvi képe</i> . Budapest, Tinta Kiadó, 2008, 122–130. • Banczerowski Janusz: A nyelvi kategorizálás nem tipikus esetei. In: <i>Magyar Nyelvőr</i> 123. évfolyam 3. szám (http://c3.hu/~nyelvortart.htm) • Evans, Vyvyan - Green, Melanie: Categorisation and idealised cognitive models: <i>Cognitive Linguistics. An introduction</i> . Edinburgh University Press, 2006, 248–285. • Kövecses Zoltán – Benczes Réka: A kategorizáció különböző szintjei. <i>Kognitív nyelvészet</i> . Budapest, Akadémiai Kiadó, 2010, 40–49. • Szilágyi N. Sándor: A denotatív jelentés és funkciója: <i>Hogyan teremtsünk világot?</i> Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996, 37–45.	Discuție Analiză pe baza bibliografiei	Temă de casă pentru al 2-lea seminar: „ <i>Mi van más nyelvekben?</i> ”
4-5. Metafora Bibliografie recomandată:	Prezentatie Muncă în grupă	Temă de casă pentru al 4-lea seminar: „ <i>Hogyan beszélünk</i> ”

<ul style="list-style-type: none"> • Evans, Vyvyan – Green, Melanie: Metaphor and metonymy. <i>Cognitive Linguistics. An introduction</i>. Edinburgh University Press, 2006, 286–327. • Szilágyi N. Sándor: A metafora és a metaforikus jelentés: <i>Hogyan teremtsünk világot?</i> Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996, 45–49. • Szilágyi N. Sándor: A strukturális metafora: <i>Hogyan teremtsünk világot?</i> Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996, 53–58. • Kövecses Zoltán: Mi a metafora? In: <i>A metafora</i>. Gyakorlati bevezetés a kognitív metaforaelméletbe. Budapest, Typotex Kiadó, 2005, 19–29. • Kövecses Zoltán: <i>A metaforák fajtái</i>. A metafora. Gyakorlati bevezetés a kognitív metaforaelméletbe. Budapest, Typotex Kiadó, 2005, 45–57. 	Discuții	<p><i>róla?”</i></p> <p>Temă de examen de predat la al 6-lea seminar: <i>Szaknyelvi metaforák</i></p>
<p>6. Metonímia. Zoomorfismul Bibliografie recomandată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bencze M. Ildikó: Mi a metonímia? Elméletek és kísérletek a metonímiakutatásban: <i>Magyar Pszichológiai Szemle</i> 64. 4., 677–696. • Evans, Vyvyan - Green, Melanie: Metaphor and metonymy: <i>Cognitive Linguistics. An introduction</i>. Edinburgh University Press, 2006, 286–327. • Kövecses Zoltán: Egy másik alakzat: a metonímia. <i>A metafora</i>. Gyakorlati bevezetés a kognitív metaforaelméletbe. Budapest, Typotex Kiadó, 2005, 147–166. • Szilágyi N. Sándor: A metonímia: jelentés vagy szabály kérdése? In: Uő: <i>Hogyan teremtsünk világot?</i> Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996, 49–53. • Szilágyi N. Sándor: A nyelvi világ régiói: In: Uő: <i>Hogyan teremtsünk világot?</i> Kolozsvár, Erdélyi Tankönyvtanács, 1996, 81–99. 	Muncă în grupă Discuții Prezentare	
<p>7. Verbul în modelele de lingvistică cognitivă Bibliografie recomandată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • William Croft – D. Alan Cruse: Conceptualization and construal operations. In: Uők: <i>Cognitive linguistics</i>. Cambridge University Press, 2004 • Leonard Talmy: Lexicalization patterns: In: Uő: <i>Toward a cognitive semantics II. Typology and process in concept structuring</i>. MIT Press, 2000 <p>Bibliografie: Vezi la temele de seminar</p>	Discuții	<p>Temă de examen de predat la al 7-lea seminar: Pipás feladat (50 puncte)</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

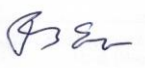

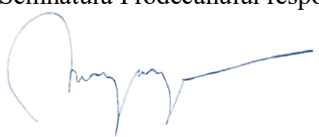
În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.
Vezi și fișele disciplinelor de la Universitatea din Pécs, Szeged și Debrecen (Ungaria).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor lingvisticii cognitive, folosirea corectă a limbajului științific, utilizarea fenomenelor studiate în analiza datelor lingvistice	Lucrările/Temele din cursul semestrului 50% colocviu pe baza unei teme pregătite și un quiz de 12 de – întrebări pe baza cărții lui Csányi Vilmos – 50%	50%
10.5 Seminar	1. Cunoașterea exactă a fenomenelor discutate	Pe baza proiectelor predate pe parcursul semestrului (vezi secțiunea <i>Observații</i> mai sus)	50%
	2. Utilizarea corectă și exactă a terminologiei		
	3. Aplicarea practică a teoriilor		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • minim 5 pentru lucrările, temele din cursul semestrului și a colocviului • participarea la cel puțin 5 seminarii			

Data completării 9 martie 2023	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 15.03.2023	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat 30.04.2023	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății